

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
від 25 лютого 2021 року № 8

Введено в дію 25 лютого 2021 року
Наказ ректора
Хортицької національної академії
від 25 лютого 2021 року № 47/од

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ЛОГОПЕДІЇ

для здобуття другого (магістерського) освітнього рівня
зі спеціальності **016 Спеціальна освіта**
для вступників на основі першого (бакалаврського) рівня,
освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»

Укладачі:

Жадленко І. О., кандидат педагогічних наук;

Турубарова А. В., кандидат психологічних наук, доцент

Рецензент:

Бочелюк В. Й., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та психології Національного університету «Запорізька політехніка»

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Розділ I. Зміст програм навчальних дисциплін, питання з яких увійшли до фахового випробування.....	5
Розділ II. Орієнтовний перелік практичних завдань до фахового випробування.....	16
Розділ III. Критерії оцінювання знань, умінь і навичок.....	25
Розділ IV. Список рекомендованої літератури з навчальних дисциплін, питання з яких увійшли до фахового випробування	27

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування проводиться при вступі для здобуття ступеня магістра на базі здобутого ступеня вищої освіти бакалавра (спеціаліста) з метою встановлення фактичного рівня компетентностей майбутніх фахівців та його відповідності вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Програма фахового випробування ставить за мету забезпечити єдність вимог щодо змісту та критеріїв оцінювання знань і практичних умінь абітурієнтів, визначення рівня узагальнення та систематизації їх знань з вивчених навчальних курсів.

Основними завданнями програми є окреслення найважливіших проблем з теорії та практики логопедії, симптоматики, механізмів, класифікації мовленнєвих порушень; розкриття методів та прийомів логопедичної діагностики різних мовленнєвих порушень; ознайомлення з принципами та змістом корекційно-розвиткової роботи з подолання різних мовленнєвих порушень; формування практичних вмінь та навичок діагностики та корекції мовленнєвих порушень у дітей та дорослих.

Програма фахового випробування розглядається у комплексі з такими навчальними дисциплінами: «Логопедія», «Спецметодика української мови», «Спецметодика математики», «Ігри в логопедичній роботі».

При складанні фахового випробування абітурієнти повинні показати: тісний взаємозв'язок фундаментальних та професійних знань, їх глибоке засвоєння; розуміння сучасного стану теорії і практики логопедії, як конкретної науки; важливість міжпредметних зв'язків, вміння давати історичну оцінку сучасного стану проблем нейрологопедії та логодидактики; необхідність системного комплексного підходу до аналізу, подолання і попередження порушення мовлення у дітей.

Фахове випробування проводиться у формі усного екзамену.

До комплекту фахового випробування зі спеціальності 016 Спеціальна освіта освітньої програми Логопедія входять 30 білетів. Кожний білет включає три питання: перше – питання з курсу логопедії, друге – зі спецметодик, третє – завдання практичного характеру.

Практичні завдання носять прикладний характер та направлені на виявлення рівня вмінь та навичок у поєднанні з теоретичними знаннями, з демонстрацією прийомів роботи в різних видах логопедичної діяльності, засобах та техніці зображення, розкривають потенційні можливості творчого потенціалу абітурієнтів.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів на фаховому випробуванні визначаються за шкалою ЄКТС.

РОЗДІЛ I. ЗМІСТ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ПИТАННЯ З ЯКИХ УВІЙШЛИ ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Зміст навчальної робочої програми з дисципліни «Логопедія»

Тема 1. Вступ до логопедії

Визначення, предмет, мета та завдання логопедії, як спеціальної педагогічної науки. Зв'язок логопедії з іншими науками. Значення логопедії. Понятійно-категоріальний апарат логопедії. Методологічні основи, принципи та методи логопедії. Профілактика мовленнєвих порушень. Система логопедичної допомоги в країні.

Тема 2. Розвиток мовлення в онтогенезі

Структура мовленнєвої діяльності. Структурні компоненти мовлення: звуковимова, словник, граматична будова, інтонаційно-виразні засоби. Етапи розвитку дитячого мовлення. Особливості формування словника, звуковимови, граматичного та фразового мовлення.

Тема 3. Класифікація мовленнєвих порушень

Причини мовленнєвих порушень (етіологія). Роль екзогенних і ендогенних факторів у виникненні мовленнєвих порушень. Загальні відомості про причини порушення мовлення. Центральні, периферичні, функціональні й органічні мовленнєві порушення. Класифікація: клініко-педагогічна, психолого-педагогічна. Характеристика основних видів мовленнєвих порушень.

Тема 4. Анатоомо-фізіологічні механізми мовленнєвої діяльності

Мовленневослуховий аналізатор. Мовленневороховий аналізатор.

Тема 5. Історія розвитку логопедії

Коротка характеристика етапів розвитку логопедії. Розвиток логопедії у давнині. Історичний аспект ставлення логопедії як науки. Вклад видатних вчених в розвиток логопедії.

Тема 6. Дислалія

Визначення, причини, характеристика, історія вивчення. Класифікація дислалії. Характеристика видів дислалії.

Тема 7. Методика логопедичної роботи при дислалії

Мета, завдання та принципи корекційного впливу при дислалії. Підготовчий етап роботи при дислалії. Постановка звуків. Способи. Характеристика етапів автоматизації, диференціації, особливості роботи по введенню звука в мовлення.

Тема 8. Сигматизми свистячих та методика їх усунення

Механізм утворення свистячих. Види дефектного вимовляння свистячих, характер та причини. Методика логопедичної роботи при різних видах сигматизмів свистячих.

Тема 9. Сигматизми шиплячих та методика їх усунення

Механізм утворення шиплячих звуків. Види дефектного вимовляння шиплячих. Корекційно-логопедична робота при різних видах сигматизмів та парасигматизмів шиплячих.

Тема 10. Ротацизми, параротацизми та їх корекція

Механізм утворення звуків «Р», «Р'». Види дефектного вимовляння звуків, їх характеристика та причини. Логопедична робота з усунення дефектного вимовляння звуків.

Тема 11. Ламбдацизми та параламбдацизми

Правильна артикуляція звуків «Л», «Л'». Види дефектного вимовляння звуків, їх характеристика та причини. Методика виправлення порушень звуковимови.

Тема 12. Дефекти вимовляння середньо- та задньопіднебінних звуків та їх логопедична корекція

Правильна артикуляція звуків «К», «К'», «Г», «Г'», «Х», «Х'», «Й». Види дефектного вимовляння цих звуків, їх характеристика та причини. Методика виправлення порушень звуковимови.

Тема 13. Дефекти дзвінких та глухих приголосних звуків

Характеристика даних дефектів. Методика виправлення дефектів дзвінкості та глухості.

Тема 14. Дефекти пом'якшення

Характеристика та причини. Методика усунення.

Тема 15. Механічна дислалія та особливості логопедичної роботи

Визначення, характеристика та причини. Особливості логопедичної роботи. Значення медичних заходів при усуненні механічної дислалії.

Тема 16. Логопедична робота при складних порушеннях звуковимови

Характеристика поліморфних порушень звуковимови. Особливості логопедичної роботи при поліморфних порушеннях звуковимови.

Тема 17. Ринопалія

Визначення, розповсюдження, механізми. Причини ринопалії. Коротка історія вивчення. Класифікація ринопалій. Вивчення проблеми ринопалії за кордоном.

Тема 18. Симптомокомплекс відкритої ринопалії

Визначення, види, причини відкритої ринопалії. Характеристика вродженої ущелини піднебіння. Вплив ущелин піднебіння на загальний та мовленнєвий розвиток дитини. Ранній мовленнєвий розвиток дітей з відкритою ринопалією. Симптомокомплекс відкритої ринопалії. Характеристика мовлення дитини з ринопалією: особливості фонетико-фонематичної, лексико-граматичної сторін мовлення, зв'язного мовлення. Первинні та вторинні дефекти при ринопалії. Специфічні порушення письма у дітей із ринопалією. Можливості корекції дефекту при ринопалії.

Тема 19. Доопераційна логопедична робота при відкритій ринопалії

Особливості логопедичної роботи з дітьми із ринопалією в ранньому періоді їх розвитку. Психотерапевтичний вплив при відкритій ринопалії. Основні принципи логопедичної роботи при відкритій ринопалії. Задачі та зміст логопедичної роботи на доопераційному періоді. Підготовчий та основний періоди доопераційного логопедичного впливу.

Тема 20. Післяопераційна логопедична робота при відкритій ринопалії

Історія розвитку методів усунення відкритої ринопалії. Мета, завдання післяопераційної логопедичної роботи. Активізація м'язів м'якого піднебіння. Робота над діафрагмальним диханням, диференціація ротового та носового видиху.

Постановка звуків в післяопераційному періоді. Автоматизація звуків. Розвиток голосу в післяопераційному періоді. Прийоми роботи з попередження та усунення специфічних порушень письма у ринолаліків.

Тема 21. Закрита та змішана ринолалія, корекційний логопедичний вплив

Причини та механізм порушення закритої ринолалії. Логопедична робота при закритій ринолалії: робота над звуковимовою та усуненням назалізації. Характеристика дефекту при змішаній ринолалії та методи корекції. Обстеження дітей, страждаючих ринолалією.

Тема 22. Акустичні характеристики та фізіологія голосу

Анатомо-фізіологічні основи голосоутворення.

Тема 23. Методи діагностики порушень голосу

Розвиток голосу у дітей. Визначення порушень голосу. Етіологія порушень голосу. Механізми різних форм порушень голосу. Ступені прояву дефекту.

Тема 24. Класифікація порушень голосу

Порушення голосу центрального та периферичного характеру. Порушення голосу органічного та функціонального характеру. Симптоматика порушень голосу.

Тема 25. Корекційна робота по відновленню порушень голосу у дітей та підлітків

Комплексний медико-педагогічний вплив при усуненні різних форм порушень голосу. Особливості корекційної-відновлювальної роботи при порушеннях голосу після резекції гортані.

Тема 26. Дизартрія

Визначення, симптоматика, причини. Кратка історія вивчення. Психолого-педагогічна характеристика дітей з дизартрією.

Тема 27. Класифікація дизартрій

Клінічна класифікація. Клініко-фонетична класифікація дизартрій.

Тема 28. Характеристика загального мовленнєвого розвитку дитини з дизартрією

Ранні ознаки мовленнєвих розладів у дітей з ДЦП. Характеристика розвитку загальної та дрібної моторики. Характеристика стану мовленнєвого розвитку у дітей із дизартрією.

Тема 29. Система логопедичної роботи при дизартрії

Мета, завдання, принципи логопедичної роботи. Психотерапія в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією. Розвиток загальної та дрібної моторики рук при дизартрії. Робота над диханням та голосом. Роль масажу, пасивно-активної гімнастики в розвитку артикуляційної моторики при дизартрії. Особливості усунення порушень звуковимови при дизартрії. Етапи логопедичної роботи. Особливості логопедичної роботи при різних формах дизартрії. Система логопедичної допомоги при дизартрії в Україні.

Тема 30. Стерта дизартрія

Характеристика дефекту при стертій дизартрії. Диференційована діагностика стертої дизартрії. Особливості корекційної роботи.

Тема 31. Поняття про загальне недорозвинення мовлення. Проблема мовленнєвого недорозвинення

Класифікація порушень мовленнєвого розвитку (за Л.С. Виготським). Сучасні класифікації мовленнєвих порушень: а) клініко-педагогічна; б) психолого-педагогічна (за Р. Є. Левіною). Симптоматика загального недорозвинення мовлення. Рівні недорозвинення мовлення (за Р.Є. Левіною). Організація та зміст корекційної-педагогічної роботи з дітьми дошкільного та шкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення.

Тема 32. Визначення алалії. Причини, механізми алалії. Історія вивчення алалії

Анатомо-фізіологічний аспект вивчення алалії. Класифікація алалій за різними принципами.

Тема 33. Структура дефекту алалії

Основні форми алалії, різновиди моторної алалії. Ступені тяжкості алалії.

Тема 34. Поняття моторної (експресивної) алалії

Немовленнєва симптоматика: особливості формування загальної, дрібної моторики; особливості формування основних психічних функцій. Етапи розвитку мовлення дітей із моторною алалією. Рівні недорозвинення мовлення при моторній алалії.

Тема 35. Особливості формування всіх компонентів мовленнєвої системи у дітей із моторною алалією

Особливості формування фонетико-фонематичної системи мовлення. Особливості формування словника. Характер і структура порушень граматичної системи мови, та морфологічної синтаксичної системи мови. Специфіка формування комунікативної функції мовлення.

Тема 36. Система корекційного впливу при моторній алалії

Принципи, організація, етапи, зміст і методи корекційної-виховного впливу при моторній алалії. Планування і організація занять із дітьми, які мають різний ступінь тяжкості алалії. Формування основних ланок мовленнєвої системи.

Тема 37. Сенсорна алалія

Визначення, причини, механізми, симптоматика. Ступені недорозвинення мовлення. Особливості акустичної уваги, сприймання та розуміння мовлення у дітей із сенсорною алалією. Психолого-педагогічна характеристика дітей із сенсорною алалією.

Тема 38. Диференційна діагностика сенсорної алалії та інших мовленнєвих порушень

Диференційна діагностика сенсорної алалії та розумової відсталості. Розмежування сенсорної та моторної алалії. Диференційна діагностика сенсорної алалії, раннього дитячого аутизму, аутизму.

Тема 39. Система корекційної-виховного впливу при сенсорній алалії

Розвиток імпресивного мовлення. Формування експресивного мовлення. Комплексність впливу при формуванні розуміння мовленнєвого висловлювання у дітей із сенсорною алалією.

Тема 40. Визначення афазії, етіологія, механізми

Визначення. Статистичні дані про розповсюдження. Причини афазії. Механізми різних форм афазії. Афазія у дітей та дорослих.

Тема 41. Класифікація, форми афазій

Класифікація афазій за різними принципами. Основні форми афазій, їх характеристика. Мовленнєва симптоматика при різних формах афазії

Тема 42. Немовленнєва симптоматика при різних формах афазії

Характеристика немовленнєвих симптомів. Стан слухових, рухових, зорових функцій. Стан сприймання, пам'яті, мислення, емоційно-вольової сфери.

Тема 43. Диференційна діагностика афазій від інших тяжких патологій мовлення

Відмежування дитячої афазії, афазії дорослих від патологій мовлення при психічних розладах. Особливості особистості хворого з афазією.

Тема 44. Зміст, основні принципи та напрямки комплексної медико-відновлювальної роботи при афазії

Теоретичні основи, завдання та принципи відновлювального навчання. Загальна організація і методи корекційної-відновлювальної роботи. Попередження виникнення та усунення різних патологічних симптомів. Психотерапія та трудотерапія в комплексі відновлювальних заходів.

Тема 45. Комплексний вплив по подоланню афазії

Корекційно-педагогічна робота при аферентній моторній афазії. Корекційно-педагогічна робота при еферентній моторній афазії. Корекційно-педагогічна робота при комплексних афазіях. Подолання афазії у дітей і підлітків.

Тема 46. Загальна характеристика порушень темпу та ритму несудомного характеру

Етіологія, патогенез та механізми цих мовленнєвих порушень. Логопедична робота над темпом та ритмом мовлення. Робота над мовленнєвим диханням та голосом. Психотерапія в системі корекційної роботи.

Тема 47. Загальна характеристика заїкання

Причини та механізми розвитку заїкання. Симптоматика заїкання. Порушення мовленнєвого дихання та голосоутворення у заїкуватих.

Тема 48. Клінічна диференціація заїкання. Характеристика форм заїкання

Невротичне заїкання, його причини та механізми виникнення. Неврозоподібне заїкання, його причини та механізми виникнення. Особливості мовленнєвого та психічного розвитку дітей, підлітків та дорослих з різними формами заїкання.

Тема 49. Комплексний підхід до подолання заїкання

Лікувально-оздоровчі заходи в системі корекційної роботи із заїкуватими. Завдання та зміст корекційного логопедичного впливу на заїкуватих. Логоритмика в системі подолання заїкання. Психологічні та психотерапевтичні методи подолання заїкання.

Тема 50. Сучасні методики подолання заїкання у дітей дошкільного, шкільного віку, підлітків та дорослих

Огляд методик логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку. Логопедичні та психолого-педагогічні технології корекції заїкання дітей шкільного віку. Логопедична та психологічна допомога дорослим заїкуватим.

Тема 51. Загальна характеристика вад писемного мовлення

Етіологія та патогенез дисграфії, дислексії, дизорфографії. Психофізіологічні механізми письма та читання. Етіологія та патогенез порушень писемного мовлення. Клінічний, психофізіологічний, психолого-педагогічний та лінгвістичний аспекти вивчення порушень писемного мовлення.

Тема 52. Симптоматика дисграфії, дислексії, дизорфографії

Характеристика типових помилок писемного мовлення. Графічні та оптико-просторові помилки писемного мовлення. Їх типи, причини та механізми. Особливості оволодіння орфографією молодшими школярами із загальним недорозвиненням мовлення. Причини та механізми орфографічних помилок.

Тема 53. Класифікація дисграфії та дислексії

Характеристика різних класифікацій порушень писемного мовлення. Характеристика порушень письма та читання у дітей із порушеннями звукової системи мовлення. Порушення письма та читання у дітей із ЗНМ та н.в. ЗНМ.

Тема 54. Психолого-педагогічне та логопедичне вивчення дітей з порушеннями читання та письма

Вивчення писемної продукції дітей із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення (ФФНМ) та загальним недорозвиненням мовлення (ЗНМ). Дослідження лексико-граматичної сторони мовлення та стану зв'язного мовлення.

Тема 55. Усунення помилок на заміну та змішування літер

Усунення помилок на пропуски, перестановки та додавання літер. Розвиток та корекція ручної моторики у дітей з порушеннями письма. Корекція порушень лексико-граматичної сторони мовлення у дітей із дисграфією, дислексією та дизорфографією. Логопедична робота над зв'язним мовленням. Корекція та розвиток психічних процесів у дітей із дисграфією, дислексією, дизорфографією.

Тема 56. Профілактика порушень читання та письма у дітей дошкільного віку

Розвиток та корекція порушень фонетико-фонематичної сторони мовлення. Зміст корекційної-логопедичної роботи з формування лексико-граматичної сторони мовлення у старших дошкільників. Розвиток та корекція психічних функцій та розумових операцій, що забезпечують оволодіння читанням та письмом.

Зміст навчальної робочої програми з дисципліни «Ігри в логопедичній роботі»

Тема 1. Гра, її місце та значення в корекційній роботі з дітьми із тяжкими порушеннями мовлення

Сучасні класифікації ігор. Режисерські, сюжетно-рольові, театралізовані, дидактичні, рухливі ігри, ігри з будівельним матеріалом та їх характеристика. Корекційне значення гри. Можливості використання ігор в корекційній роботі. Гра, як засіб діагностики психічного розвитку дитини. Ігрова терапія, як засіб психокорекції, історія її становлення. Ігрове корекційне заняття, його структура, прийоми проведення. Ігрова кімната, вимоги до її обладнання.

Тема 2. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення

Особливості ігрової діяльності дітей із дислалією, ринолалією, дизартрією. Основні напрямки корекційної-розвивальної роботи при фонетико-фонематичного недорозвинення. Підготовчі ігри з розвитку артикуляційної та загальної моторики, слухової уваги. Ігри з розвитку фонематичного сприймання, аналізу та синтезу. Ігри для формування правильної звуковимови.

Ігри для навчання дитини грамоті. Методика організації ігрової діяльності дітей із ФФН. Особливості використання ігор в логопедичній роботі дітей з метою подолання ФФН. Принципи добору ігрового матеріалу на різних етапах корекційної роботи.

Тема 3. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із загальним недорозвиненням мовлення

Особливості ігрової діяльності дітей із системним недорозвиненням мовлення (алалією, дизартрією, дитячою афазією). Напрямки та періоди логопедичної корекції загального недорозвинення мовлення у дітей. Дидактична гра, як засіб корекційного навчання та виховання дітей із ЗНМ. Ігри для активізації мовленнєвого спілкування.

Ігри, що сприяють розвитку лексико-граматичної сторони мовлення.

Ігри, спрямовані на розвиток зв'язного мовлення. Методика організації та проведення ігор в групах для дітей із ЗНМ на різних етапах корекційної роботи. Методичні вимоги до використання словесних та настільно-друкованих ігор у процесі подолання ЗНМ.

Особливості використання ігор з правилами та творчих ігор в корекційній роботі.

Тема 4. Ігри в логопедичній роботі із заїканням

Особливості ігрової діяльності дітей із заїканням. Напрями логопедичної корекції заїкання. Місце гри у комплексній системі подолання заїкання.

Ігри для розвитку фізіологічного та мовленнєвого дихання. Ігрові прийоми та ігри, що використовуються з метою релаксації. Голосові вправи та гри. Рухливі та музичні ігри в структурі логопедичних та логоритмічних занять. Методика організації ігрової діяльності дітей із заїканням на різних етапах корекційної логопедичної роботи.

Особливості використання ігор в логопедичній роботі при подоланні заїкання.

Тема 5. Ігри в корекційній роботі з дітьми з аутистичним спектром порушень

Особливості психічної та пізнавальної діяльності дитини з аутистичним спектром порушень.

Особливості ігрової діяльності дітей з аутистичним спектром порушень. Основні напрями корекційної роботи з дітьми з аутистичним спектром порушень. Сенсорні дидактичні ігри, як засіб корекції психологічного дискомфорту дитини з аутистичним спектром порушень. Музичні ігри, як засіб стимуляції мовленнєвого розвитку. Особливості використання ігор та іграшок в корекційній роботі при з аутистичним спектром порушень. Ігри з водою, світлом, їх роль на початкових етапах корекційної роботи при аутистичному спектрі порушень. Методика організації ігрових корекційних занять з дітьми з аутистичним спектром порушень.

Особливості добору та використання ігор у корекційно-розвивальній роботі при аутистичному спектрі порушень.

Тема 6. Особливості використання ігор в логопедичній роботі при подоланні порушень писемного мовлення

Причини виникнення порушень писемного мовлення у дітей. Особливості проявів дисграфії та дислексії. Напрямок логопедичної корекції дисграфії та дислексії. Особливості використання ігор при подоланні порушень писемного мовлення. Настільно-друковані дидактичні ігри, як засіб розвитку зорового гнозису у дітей з мовленнєвими порушеннями. Ігри для розвитку дрібної моторики, як засіб корекції моторних порушень у дітей. Ігрові методи корекції психологічних проблем дитини. Особливості використання ігор у логопедичній роботі з молодшими школярами.

Зміст навчальної робочої програми з дисципліни «Спецметодика української мови»

Тема 1. Методика викладання української мови у початкових класах спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Методика української мови в спеціальній школі як наука. Українська мова як навчальний предмет у початкових класах спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Закономірності навчання української мови. Принципи навчання української мови. Методи навчання. Дидактичні засоби навчання української мови. Форми та способи організації навчальної діяльності. Урок як основна форма освітнього процесу з рідної мови. Нестандартні уроки української мови в початковій школі.

Тема № 2. Методика навчання грамоти в спеціальній загальноосвітній для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Суть застосування звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти у початкових класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення і його основні принципи. Прийоми звукового аналізу. Прийоми звукового синтезу. Орієнтовна структура уроку вивчення нового звука і букви.

Добукварний період навчання грамоти, його основні напрямки роботи; види уроків. Букварний період навчання грамоти, його основні завдання й зміст; види уроків. Післябукварний період навчання грамоти, його основні напрямки роботи; види уроків.

Теоретичні питання методики навчання письма: структура та типи уроків. Методика ознайомлення з написанням ліній та з'єднань, великих та малих літер.

Тема № 3. Методика навчання читання в початкових класах спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Завдання, організація й зміст уроків читання в початкових класах. Види читання. Способи читання. Основні форми роботи на уроках читання.

Якості читання. Відпрацювання навичок читання в початкових класах. Правильність читання. Методи і прийоми роботи з формування навичок правильного читання. Виразність читання. Методи і прийоми роботи з формування навичок виразного читання. Свідомість читання. Методи і прийоми роботи з

формування навичок свідомого читання. Підготовка учнів до оволодіння навичкою швидкого читання.

Методика опрацювання оповідань різних жанрів. Особливості роботи над казкою. Опрацювання байки. Специфіка роботи з віршем (ліричним та епічним).

Науково-пізнавальні тексти на уроках читання, їхнє значення, тематика та методика роботи в 2-4-х класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення.

Організація позакласного читання в початкових класах спеціальної школи.

Тема № 4. Методика навчання лексики в початкових класах спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Етапи вивчення лексичного матеріалу. Формування лексичних навичок. Вправи з вивчення лексикології. Робота над переносним значенням слів. Робота з багатозначними словами. Вивчення елементів фразеології в навчанні рідної мови. Порівняння як засіб увиразнення мовлення. Вивчення синонімів. Вивчення антонімів. Словниково-логічні вправи. Лексична помилка.

Тема № 5. Методика навчання граматики та правопису в початкових класах спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Методика формування граматичних понять. Методика навчання морфемної будови слова в початкових класах. Методика проведення морфемного розбору. Методика вивчення частин мови. Методика проведення морфологічного розбору. Види вправ, спрямованих на вироблення в учнів умінь та навичок з граматики. Методика опрацювання елементів синтаксису і пунктуації. Методика вивчення розділу «правопис». Навчальні і контрольні диктанти.

Зміст навчальної робочої програми з дисципліни «Спецметодика математики»

Тема № 1. Методика викладання математики в початкових класах спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Предмет математики в молодших класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Завдання навчання математики в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення: освітні, виховні, корекційно-розвиваючі, практичні. Значення навчання математики в процесі соціальної адаптації, реабілітації і інтеграції дітей у суспільство.

Особливості засвоєння математичних знань, умінь і навичок учнями молодших класів для дітей із тяжкими порушеннями мовлення.

Особливості побудови навчальної програми з математики в молодших класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення.

Тема № 2. Методичні основи курсу математики в молодших класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Урок математики як основна форма організації учбових занять з математики

Методи навчання молодших школярів математиці. Основні класифікації методів навчання: в залежності від джерела знань (словесні, наочні і практичні методи навчання), в залежності від способів організації учбової діяльності школярів

(пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемні, частково-пошукові). Особливості використання методів навчання в молодших класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Принципи навчання математиці в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення.

Форми організації учбових занять з математики. Урок як основна форма організації навчання математиці. Основні вимоги до уроку. Система уроків. Структура уроку. Контроль якості знань, вмінь і навичок на уроці математиці.

Тема № 3. Методика навчання математики в початкових класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Пропедевтичний період

Значення пропедевтичного періоду навчання математики в початкових класах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Завдання пропедевтичного періоду. Формування уявлень і понять про розміри предметів та формування понять кількості предметів. Навчання учнів із тяжкими порушеннями мовлення відрізненню предметів за вагомістю. Формування просторових і часових уявлень і понять. Особливості уроків математики в пропедевтичний період.

Тема № 4. Методика вивчення чисел першого десятку в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Завдання чисел першого десятку. Знайомство учнів першого класу з отриманням чисел і позначенням їх цифрами. Навчання порівнянню множин і чисел при вивченні чисел в межах 10. Навчання додаванню і відніманню в межах 10. Наочні посібники і дидактичний матеріал, дидактична гра, які використовуються при вивченні чисел першого десятку.

Тема № 5. Методика вивчення чисел другого десятку в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Завдання чисел другого десятку. Знайомство учнів другого класу з отриманням чисел і позначенням їх цифрами. Десятковий склад чисел. Навчання порівнянню множин і чисел при вивченні чисел в межах 20. Методика навчання дітей арифметичним діям додавання та віднімання в межах 20 без переходу через розряд. Методика навчання дітей арифметичним діям додавання та віднімання в межах 20 з переходом через розряд. Письмова нумерація чисел в межах 20. методика вивчення табличного множення і ділення в межах 20. Наочні посібники і дидактичний матеріал, дидактична гра, які використовуються при вивченні чисел другого десятку.

Тема № 6. Методика вивчення чисел першої сотні в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Завдання вивчення чисел в межах 100, навчання учнів із ТПМ нумерації чисел в межах 100: вивчення нумерації круглих десятків, вивчення нумерації чисел 21-99. Вивчення дій додавання та віднімання чисел в межах 100 без переходу через розряд. Вивчення дій додавання та віднімання чисел в межах 100 з переходом через розряд. Методика вивчення табличного множення і ділення в межах 100. Наочні посібники і дидактичний матеріал, які використовуються при вивченні чисел першої сотні.

Тема № 7. Методика навчання учнів із ТПМ прийомам усних обчислень в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Значення навчання усній лічбі учнів із ТПМ. Прийоми усної лічби, їх особливості (загальні, часткові). Види вправ для усної лічби. Основні труднощі

опанування молодшими школярами усними обчислювальними прийомами. Наочні посібники і дидактичний матеріал при навчанні усної лічби.

Тема № 8. Методика розв'язування арифметичних задач в спеціальній загальноосвітній школі для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Освітнє, корекційно-розвивальне та практичне значення розв'язування арифметичних задач учнями молодших класів. Проста і складна арифметична задача. Основні етапи роботи над арифметичною задачею. Наочні посібники і дидактичний матеріал, які використовуються при розв'язуванні арифметичних задач.

Тема № 9. Методика вивчення елементів геометрії в молодших класах спеціальної загальноосвітньої школи для дітей із тяжкими порушеннями мовлення

Значення вивчення геометричного матеріалу в молодших класах, завдання його вивчення. Особливості використання геометричного матеріалу на уроці математиці. Зміст геометричного матеріалу в програмі з математики.

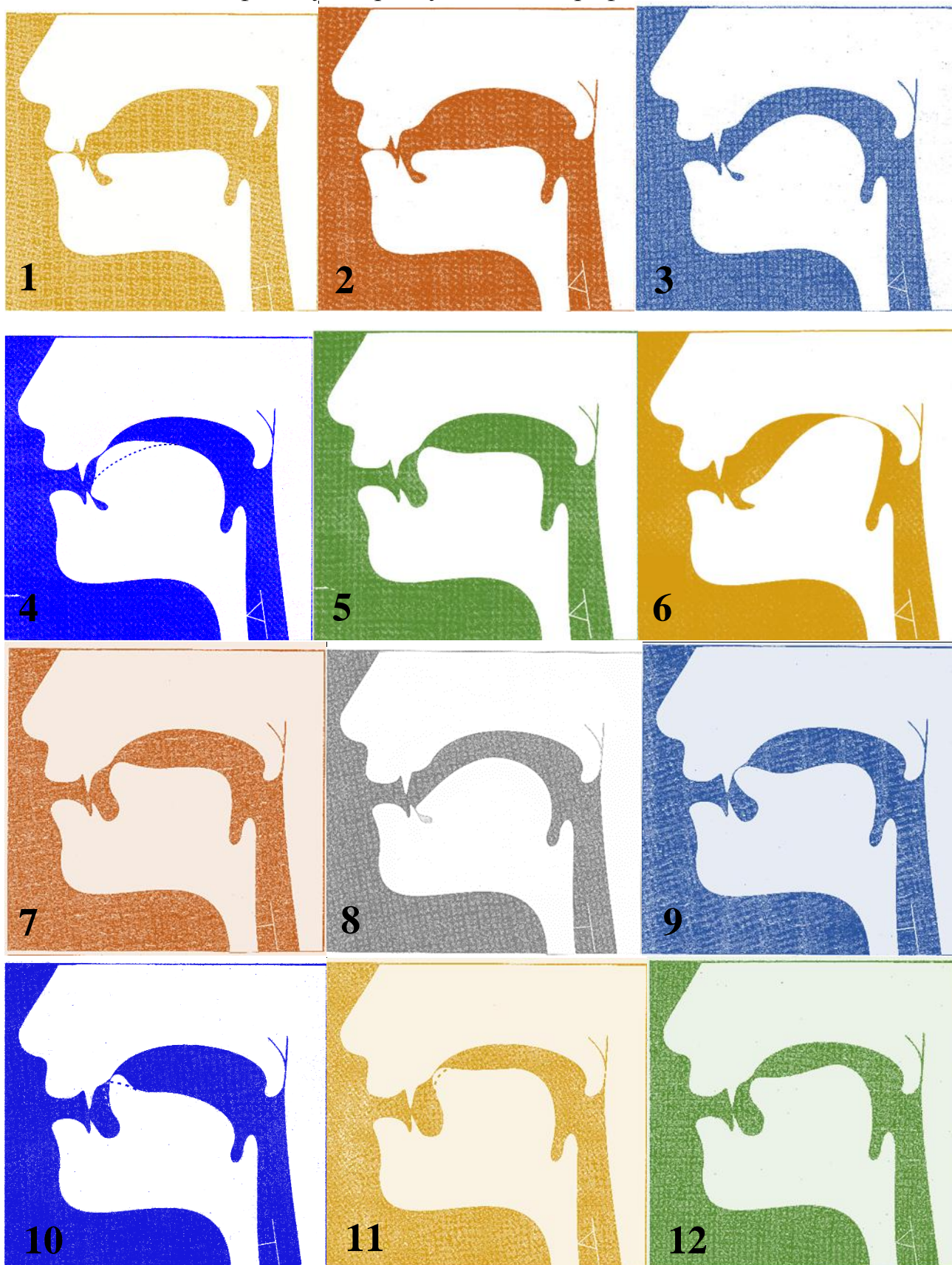
РОЗДІЛ II. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Практичні завдання «Ігри в логопедичній роботі»

1. Описати добірку артикуляційних вправ на етапі постановки свистячих звуків.
2. Назвати етапи роботи з розвитку лексики дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення. Навести приклади дидактичних ігор (до 3), спрямованих на розвиток лексики.
3. Описати добірку артикуляційних вправ на етапі постановки сонорних звуків.
4. Розкрити механізм помилок, пов'язаних з несформованістю аналізу структури окремого речення. Навести приклади дидактичних ігор, спрямованих на подолання цього порушення.
5. Назвати етапи роботи з розвитку фонематичного слуху. Навести приклади дидактичних ігор (до 3) з розвитку фонематичного аналізу та синтезу.
6. Навести приклади ігор, які допомагають запобігти дисграфії (до 2 – на розвиток зорового гнозису, до 5 – на розвиток буквеного гнозису).
7. Назвати етапи роботи з розвитку зв'язного мовлення. Навести приклади дидактичних ігор (до 3) з розвитку зв'язного мовлення.
8. Назвати етапи роботи з розвитку мовленнєвого дихання. Навести приклади дидактичних ігор (по 2 на кожному етапі) з розвитку мовленнєвого дихання.
9. Назвати етапи роботи з формування граматично правильного мовлення. Навести приклади дидактичних ігор (до 3) з формування граматично правильного мовлення.
10. Навести приклади дидактичних ігор (по 2) з розвитку сили, висоти, модуляції голосу.

Практичні завдання «Логопедія»

1. Визначити фонему за артикуляційним профілем

2. Встановити аномалії розвитку щелеп, губ, язика та піднебіння.

1

2

3

4

5

6

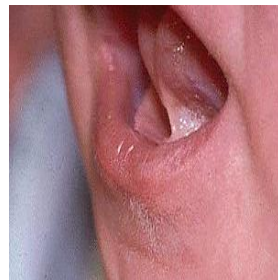
7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

3. Встановити види вроджених розщелин губ і піднебіння

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

4. Визначити, при якому мовленнєвому розладі спостерігається наступна симптоматика.

Денис Г., 6 років (1-й клас загальноосвітньої школи).

Анамнез: сім'я повна, соціальне та мовленнєве середовище сприятливі, батьки мають вищу освіту, дитина виховувалася вдома матір'ю до 3 років, з 3 років відвідувала заклад дошкільної освіти. Хлопчик від другої вагітності, що протікала з токсикозом першої та другої половини вагітності, з загрозою викидня на 14-му тижні, ГРЗ в другій половині вагітності, пренатальною енцефалопатією, гіпертонічним синдромом, перші термінові пологи – зі стимуляцією, гіпоксією плода, синьою асфіксією. Вага при народженні 3800 г, зріст 53 сантиметри. Оцінка за шкалою Апгар – 7/8 балів. Смоктав погано, тремор рук, підборіддя, порушення сну і неспання.

Ранній психомоторний розвиток: утримує голову з 2 місяців; сидить з 6,5 місяців; повзає з 7,5 місяців (характер повзання: на животі убік); ходить з опорою з 11 місяців, самостійно – з 1,2 року.

Мовленнєва функція: гуління не відзначено, лепет з 7,5 місяців, перші слова з 1,2 року лепітного характеру, фразове мовлення з 2,5 років (коротка фраза без прийменника). Мовленнєвий розвиток протікав стрибкоподібно. Просодична сторона мовлення: спостерігається порушення темпової та динамічної організація мовлення, модульованості голосу, мовлення носить назалізований відтінок, дихання верхньоключичне, довжина мовленнєвого видиху 3-4 секунди.

Дані неврологічного обстеження: легка збіжна (10 градусів) косоокість за рахунок лівого ока, зниження конвергенції і акомодатії лівого ока, згладженість лівої носогубної складки, тіки лицевої мускулатури, легка девіація язика вліво, помірно підвищений за змішаним типом тонус, невідповідність м'язового тонусу в проксимальних і дистальних відділах кінцівок, більше ліворуч, помірно виражені рефлекси орального автоматизму, невпевненість при виконанні координаторних проб (виконує з другого-третього разу) у поєднанні з помірною інтенцією. Виражені порушення статичної координації рухів. При виконанні проби на реципроксну координацію відзначається гіпертонус в обох руках, синкінезії язика і всього тіла, припинення дихання, поява чудернацьких поз. При утриманні статичної пози язика виявляється гіпертонус кінчика язика, посиніння, судомні посмикування язика. Носогубні складки згладжені, дитина не може моргати одним оком, надувати щоки.

5. Визначити, при якому мовленнєвому розладі спостерігається наступна симптоматика.

Дитина: «Тупия сима. Ипай сек. Сек идет, сек, делева. Соя тает Сину а санкам».

(Прийшла зима. Випав сніг. Сніг йде, сніг, дерева. Зоя катає Зіну на санчатах).

6. Визначити, при якому мовленнєвому розладі спостерігається наступна симптоматика.

Олег, 5 років.

Скарги зі слів матері:, нечітка вимова, поганий сон, підвищена роздратованість, образливість, впертість, дуже поганий апетит, важко вимовляти слова через артикуляційні та дихальні судоми.

Сімейний анамнез: стан здоров'я матері: страждає на панкреатит, гіпертонію. Батько – запальний, роздратований, впертий, до сина ставиться добре. Мати роздратована, образлива, плаксива.

Особливий анамнез дитини: дитина від 4-ої вагітності, вагітність протікала на негативному фоні (конфлікти у сім'ї), артеріальному тиску і набряку кінцівок. Пологи затяжні (2 доби) з великим безводним періодом і первинною слабкістю пологових сил. Хлопчик народився в асфіксії, оживлявся медикаментозно. В 6 місяців переніс тяжкий кір – температура 40⁰, в 7 місяців пневмонію з бронхітом, в 9 місяців тяжку диспепсію з температурою 40⁰.

Ранній фізичний розвиток: голову став тримати в 4 місяці, сидіти у 8 місяців, ходити з 1 року 2 місяців.

Мовленнєвий розвиток: перші окремі слова почав вимовляти у віці біля 2 років, розвиток фразового мовлення після 2 років. Заїкання почалося поступово в 3 роки 8 місяців під час активного розвитку фрази.

7. Визначити, при якому мовленнєвому розладі спостерігається наступна симптоматика.

Ілля, 4 роки.

Словник, граматична будова відповідає віковій нормі.

Звукова система: порушена вимова звуків [P], [P'] (характер порушення: звуки [P], [P'] замінюються на [Л'] – (вол`она), (л`ак).

Будова артикуляційного апарату без відхилень від норми.

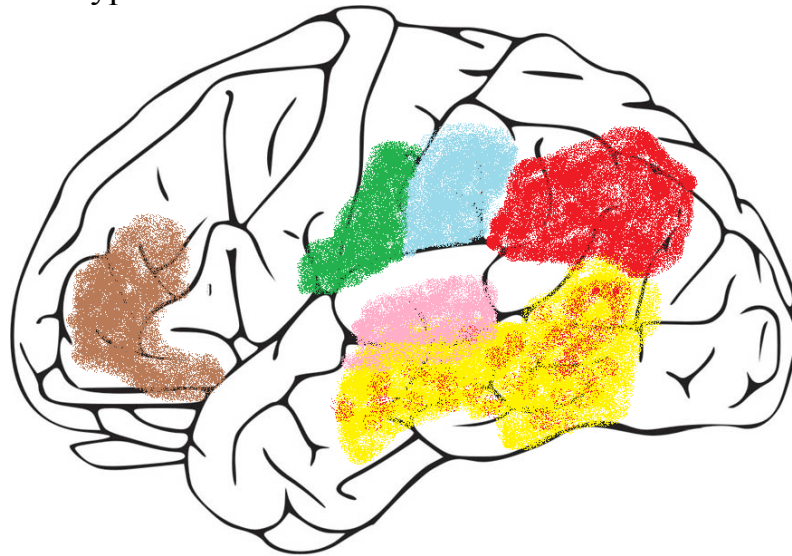
8. Скласти поради батькам щодо розвитку мовлення дитини у конкретній ситуації.

«Батьки, спілкуючись із трирічною дитиною, «сюсюкають», повторюють слова, які малюки вимовляють по-дитячому. Чи шкідливо це для розвитку мовлення дитини?»

9. Описати добірку вправ щодо подолання гіперсалівації у дітей дошкільного віку з дизартрією.

10. Розкрити послідовність роботи з вироблення акустико-артикуляторних схем у дітей дошкільного віку з кірковою дизартрією.

11. Використовуючи локалізацію уражень головного мозку, визначити форми афазії за О.Р. Лурія

12. Використовуючи типи помилок, визначити форми дисграфії

Составить предложения по картинкам.

1. С ветки стает в вазе
2. Дз Бевачка цёткай тильцят пачы.
3. Малышк слайд вкрово-вате.
4. Тамара Александров-на разговаривает сучи-ныцей сучай шурдой.

Записато на званне картинок.
цёткада, цёткалыцк,
цёткал, петчик.

13. Позначити на малюнку моторну зону П. Брока, сенсорну зону К. Верніке, артикуляційну зону Пенфілда та центр Дежеріна.

14. Описати добірку релаксаційних вправ (2-3) щодо подолання заїкуватості у дітей дошкільного віку.

15. Описати добірку вправ (2-3) щодо вдосконалення навички читання у дітей молодшого шкільного віку з дислексією.

16. Описати добірку вправ (4-5) щодо розвитку буквеного гнозису у дітей шкільного віку з оптичною дисграфією.

17. Визначити, при якому мовленнєвому розладі спостерігається наступна симптоматика.

Хворий забуває назви предметів, а нерідко дій, якостей тощо; знає, що він хоче сказати, знає основне призначення, функцію предмета, про який йде мова, але не знаходить його назви.

Наприклад, він каже: «Мені потрібен ... ну як його ... такий довгий вузенький ... ну чим малюють ...» (маючи на увазі олівець), або «Я люблю такий соковитий, солодкий, у жовтій шкірці, росте на півдні» (апельсин).

Особливо часто забуваються власні імена: прізвища, географічні назви та ін. Часто під час пошуку потрібного слова мовлення хворого супроводжується вставними зворотами, що відображають досаду.

18. Визначити, при якому мовленнєвому розладі спостерігається наступна симптоматика.

Саша В., 14 років.

Клінічний діагноз: рубцевий стеноз гортані в 4 роки; трахеостомія у 4 роки, деканюлізація у 6 років.

Дані ларингоскопії: голосова щілина широка. Справжні голосові складки рубцово змінені. Помилкові голосові складки потовщені, при фонації зникаються не повністю. Рубцеві зміни в області міжчерпаловідного простору.

Логопедичний статус: імпресивне та експресивне мовлення без відхилень від норми. Рухи органів артикуляційного апарату виконуються у повному обсязі. Звуковимова – в межах норми.

Дихання: вільне, змішане – ключично-діафрагмальне.

Голос: гучний, грубий, здавлений, затиснутий, гортанно різкий, модульований. Співочий голос відсутній. Тривалість порушення голосу – 10 років.

19. Який тип порушення психічного розвитку можливий у даному випадку?

Денис М., 6 років. Звернулась матір на консультацію зі скаргою на затримку формування мовлення та дивну поведінку. Зі слів відомо, що дитина народилася вчасно, з нормальною вагою і зростом. Відмовилась брати материнське молоко, перебування з перших днів на штучному харчуванні. Довгий час не формувався “комплекс пожвавлення”. Розвиток мовлення затримувався.

По теперішній час себе називає “Ти” або “Денис”, матір називає “Я”. З усіх запитань використовує слово “Де”, та й то досить рідко. Мовлення являє собою просто коментар усіх подій, що відбуваються з дитиною, її діяльності та побаченого.

Моторика розвинена слабо, дії часто стереотипові.

Себе обслуговує. Спостерігається страх перед новою діяльністю. Боїться собак, гучних звуків, спілкування з дітьми. Любить перебувати на самоті. При цьому має вдоволенний вираз обличчя. Матір турбують такі особливості дитини. Вона хотіла б вирішити питання про форму і місце навчання. Дитина вміє читати, рахувати, легко оперує трьохзначними цифрами, любить додавати, вивчає таблицю множення.

При обстеженні контакт встановлює лише в процесі малювання. Денис ходить по кабінету, але на іграшки уваги не звертає. Зацікавився мотоциклом. Мати пояснила, що вдома він має той самий. На присутніх у кімнаті дорослих увагу не звертає. Під час малювання з педагогом називає малюнок “Денис малювати їжачки” і повторює цей самий малюнок на п’яти аркушах.

Не встановлює зорового контакту з психологом, відмовляється дивитись в очі. Коли експериментатор спробував повернути голову дитини і зазирнути їй в очі – закричав. На дотик реагує також негативно. За допомогою не звертається ні до педагога, ні до матері.

20. Визначити, при якому мовленнєвому розладі спостерігається наступна симптоматика.

Сергійко, 7 років. Мовлення розгорнуте, граматично правильно оформлене, але при перевірці стану звуковимови виявлено боковий стигматизм шиплячих і свистячих звуків, параротацізм (р, р” – л”); параламбдацизм (л – л”). В будові та рухливості органів артикуляції.

РОЗДІЛ III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Фахове випробування є формою контролю навчальних досягнень абітурієнта, глибини засвоєння ним програмного матеріалу, логіки та взаємозв'язків між окремими дисциплінами та їхніми розділами, здатності творчо використовувати набуті знання та уміння, сформованості власного ставлення, світоглядної позиції щодо виховання дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Загальна оцінка відповіді на екзамені кожного абітурієнта є комплексною, яка враховує всі аспекти його відповіді: теоретичні знання, уміння застосовувати їх у розкритті методики логопедичної і діагностичної роботи з наведенням практичних прикладів згідно навчального плану спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Під час оцінювання успішності абітурієнта на фаховому випробуванні з означеного курсу мають бути враховані наступні критерії:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення матеріалу;
- культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість відповіді;
- використання під час відповіді додаткової інформації;
- уміння аргументувати, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, навчальну інформацію, робити висновки.

Для визначення ступеня оволодіння абітурієнтом навчального матеріалу використовуються наступні рівні досягнень абітурієнтів за двохсотбальною шкалою оцінювання.

А (високий рівень) – абітурієнт дає повну відповідь на питання білету; вільно володіє навчальним матеріалом; демонструє глибокі знання з різних розділів програми; логічно та послідовно викладає навчальний матеріал; демонструючи знання отримані як з основної, так і з додаткової літератури; уміє аргументувати свою думку; висловлює власне ставлення до проблем спеціальної освіти дітей із порушенням мовленнєвого розвитку; демонструє свою світоглядну позицію; проявляє творчий підхід під час виконання практичних завдань. Відповідь абітурієнта на питання практичного змісту характеризується правильністю, обґрунтованістю, творчим підходом до його розв'язання.

В (достатній рівень) – абітурієнт дає повну відповідь на питання білету; володіє значним обсягом навчального матеріалу, що свідчить про оволодіння ним основною та частково додатковою літературою з курсу; викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі несуттєві неточності; демонструє здатність до аналізу та узагальнення; вміє робити висновки проте має певні труднощі з їх аргументуванням, а тому уникає висловлювання власної позиції; практичні завдання виконує переважно на продуктивно-репродуктивному рівні, демонструючи сформованість практичних умінь та навичок. Відповідь абітурієнта на питання практичного змісту є правильною, однак допускає окремі несуттєві неточності, виконує завдання переважно на продуктивно-репродуктивному рівні, демонструючи сформованість практичних умінь та навичок.

С (достатній рівень) – абітурієнт дає фрагментарну відповідь на питання білету; володіє певним обсягом навчального матеріалу на репродуктивному рівні, що свідчить про оволодіння ним переважно основною літературою з курсу;

викладає свої думки логічно та послідовно, проте допускає окремі суттєві помилки та неточності; демонструє часткові уміння аналізу навчального матеріалу, немає достатніх умінь для самостійного узагальнення; має труднощі щодо формулювання висновків та їх аргументування; практичні завдання виконує на основі використання стандартних схем та шаблонів.

D (задовільний рівень) – абітурієнт володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, демонструючи знання отримані лише з основної літератури, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно, демонструє часткові уміння аналізу навчального матеріалу, але має значні труднощі з його узагальненням та формулюванням висновків, не вміє їх аргументувати, не виявляє самостійності думки, власної позиції. Практичні завдання виконує репродуктивно, допускає суттєві помилки та неточності, має труднощі з визначенням мети завдань, не може обґрунтувати свою відповідь.

E (задовільний рівень) – абітурієнт володіє навчальним матеріалом частково, допускає суттєві помилки, викладає матеріал непослідовно та нелогічно, не володіє навичками аналізу навчального матеріалу, не вміє його узагальнювати, робити висновків та аргументувати їх. Не висловлює власної думки. Практичні завдання виконує неточно, не вміє самостійно визначати мету завдань, самостійно добирати до них мовленнєвий чи дидактичний матеріал, має труднощі щодо використання засвоєних знань на практиці.

F (низький рівень) – абітурієнт не володіє навчальним матеріалом, відмовляється від відповіді або відповідає не за змістом питань. Практичні уміння та навички не сформовані, практичні завдання не виконує або виконує неправильно.

Прохідний бал за іспит дорівнює 120 балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати абітурієнт за кожним запитанням дисципліни складає:

- 1 запитання – 35 балів
- 2 запитання – 25 балів
- 3 запитання – 40 балів

національна шкала	«5» відмінно	«4» добре		«3» задовільно		«2» незадовільно
шкала академії	180–200	160–179	141–159	121–140	111–120	100–110
шкала ЄКТС	A	B	C	D	E	F

Якщо абітурієнт під час вступного випробування набрав від 100-119 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Хортицької національної академії.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнтів виводиться за результатами обговорення членами комісії.

РОЗДІЛ ІV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ПИТАННЯ З ЯКИХ УВІЙШЛИ ДО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Література з дисциплін «Логопедія» та «Ігри в логопедичній роботі»

Основна

1. Богуш А. М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Київ, 2009. 408 с.
2. Вавіна Л. С. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушенням опорно-рухового апарату та розумового розвитку. Київ, 2010. 242 с.
3. Конопляста С. Ю. Ринолалія від А до Я: монографія. Київ, 2015. 312 с.
4. Логопедія : підручник / За ред. М. Н. Шеремет. Київ, 2015. 672 с.
5. Марченко І. С. Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей із тяжкими порушеннями мовлення (логопедична робота): навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Спеціальність: Корекційна освіта (логопедія і спеціальна психологія). 1-е видання. Київ, 2016. 148 с.
6. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії. Київ, 2015. 308 с.
7. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник. Київ, 2017. 316 с.
8. Шеремет М. К. Хрестоматія з логопедії: Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринолалія: навчальний посібник (2-е вид., змін. і доп.). Київ, 2008. 380 с.

Додаткова

1. Барищук Т. С. Як усунути вади письма. Дидактичний матеріал. Тернопіль, 2004. 48 с.
2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: кн. для логопеда. Запоріжжя, 2000. 216 с.
3. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник; за ред. А. М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. Київ, 704 с.
4. Волкова Л. С. Логопедия: учебник для студ. дефектол. фак. пед. высш. учеб. заведений. Москва, 2007. 703 с.
5. Гуцал Л. Л. Корекція заїкання у молодших школярів: навч.-метод. посібник. Київ, 2010. 120 с.
6. Давидович Л. Р. Логопедия. Системное недоразвитие речи у детей школьного возраста: изучение, развитие лингвистических способностей, реабилитация : учебное пособие. Москва, 2016. 204 с.
7. Лалаева Р. И. Логопедия в таблицах и схемах: учебное пособие для студентов дефектологических факультетов педагогических вузов по курсу «Логопедия». Москва, 2012. 216 с.

8. Мартиненко І. В. Особливості комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку з системними порушеннями мовлення: монографія. Київ, 2016. 308 с.

9. Пахомова Н. Г. Основи психолінгвістики: навч. посіб. для студентів спец. 6.010100 – «Корекційна освіта». Полтава, 2012. 170 с.

10. Полный справочник логопеда / Авт.-сост. Л. Смирнова. Минск: Харвест, 2011. 384 с.

11. Понятийно-терминологический словарь логопеда / Под ред. В. И. Селиверстова. Москва, 2015. 287 с.

12. Теоретичні аспекти та методика подолання заїкання у молодших школярів: навч-мет. посібник / Упор. Гуцал Л. Л., Миронова С. П. Хмельницький, 2001. 91 с.

13. Чередніченко Н. В. Формування фонетико-графічної грамотності у молодших школярів із порушеннями мовленнєвого розвитку в умовах корекційного навчання: навчально-методичний посібник. Київ, 2016. 212 с.

Література з дисципліни «Спецметодика української мови»

Основна

1. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі: метод. посібник. Київ, 2006. 268 с.

2. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М.С. Вашуленка. Київ, 2011. 364 с.

3. Навчальні програми для підготовчого, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх шкіл для дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Українська мова / Трофименко Л. І. Київ, 2014. – підготовчий клас 19 с. – 1-4 клас 84 с.

4. Програма з української мови для 2-4 класів загальноосвітніх шкіл для дітей із тяжкими порушеннями мовлення / М. К. Шеремет (керівник), В. В. Тищенко, Е. А. Данілавичюте). Київ, 2006. Ч. 1. 360 с.

5. Плющ М. Я., Грипас О. Ю. Системна організація граматичної будови української мови. Таблиці. Схеми: навчальний посібник. Київ, 2015. 264 с.

6. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підручник для студентів пед. фак. Київ, 1997. 416 с.

7. Тоцька Н. І. Фонетика української мови та її вивчення в початкових класах. Київ, 1994. 176 с.

Додаткова

1. Бадер В. І. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів. Київ, 2000. 314 с.

2. Варзацька Л. О. Навчання мови й мовлення на основі тексту: метод. посібник. Кам'янець-Подільський, 2001. 112 с.

3. Методика викладання української мови: навч. посібник / С. І. Дорошенко, М. С. Вашуленко, О. І. Мельничайко та ін.; за ред. С. І. Дорошенка. 2-е вид. перероб. і допов. Київ, 1992. 398 с.

4. Методика навчання української мови в середніх навчальних закладах / За ред. М. Пентилюк. Київ, 2005. 400 с.

5. Остапенко Н. М., Симоненко Т. В., Руденко В. М. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посібник. Київ, 2012. 248 с.

6. Пентилюк М. І., Окуневич Т. Г. Методика навчання української мови у таблицях і схемах: навчальний посібник. Київ, 2006. 134 с.

7. Програми для загальноосвітньої школи для дітей з тяжкими порушенням мовлення (підготовчий - 1 класи): науково-методичний центр середньої освіти; [підгот. М. К. Шеремет]. Київ, 2005. 224 с.

8. Тищенко В. В. Українська мова: підручник для 2 кл. загальноосвітніх шкіл для дітей з тяжкими порушеннями мовлення / В. В. Тищенко, Е. А. Данілавічюте, Л. І. Трофименко. Ч.1. Київ, 2009. 96 с.

9. Чередніченко Н. В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ): навчально-методичний посібник. Київ, 2012. 208 с.

Література з дисципліни «Спецметодика математики»

Основна

1. Богданович М. В., Козак М. В. Методика викладання математики в початкових класах: навч. посібник. Тернопіль, 2001. 368 с.

2. Гаврилов О. В., Ляшенко О. М., Королько Н. І. Спеціальна методика викладання математики в допоміжній школі. Частина друга. Кам'янець-Подільський, 2006. 432 с.

3. Програми для загальноосвітньої школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (підготовчий – 1 класи). Київ, 2005. 224 с.

4. Програми для 2-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Київ, 2006. 360 с.

5. Тарасун В. В., Гаврилова Н. С. Особливості навчання математики молодших школярів з порушеннями мовленнєвого розвитку: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2007. 268 с.

Додаткова

1. Богданович М. В., Козак М. В. Методика викладання математики в початкових класах. Київ, 1999. 352 с.

2. Гаврилов О. В., Ляшенко О. М. Спеціальна методика викладання математики в допоміжній школі: навч. посібник. Хмельницький, 2003. 272 с.

3. Конфорович А. Г., Лебедев З. Е. Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Київ, 1979. 229 с.

4. Спеціальна методика викладання математики в допоміжній школі: Курс

лекцій: навчальний посібник. Частина 1. Упорядники О. В. Гаврилов, О. М. Ляшенко. Хмельницький, 2003. 272 с.

5. Спеціальна методика викладання математики в допоміжній школі: Курс лекцій. Частина 2. Упорядники: О. В. Гаврилов, О. М. Ляшенко, Н. І. Королько. Кам'янець-Подільський, 2006. 432 с.

6. Щербакова К. Й. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників. Київ, 1996. 239 с.